

Łódź, dn. 10.09.2021 r.

dr hab. Anna Dzionek-Kwiatkowska, prof. AM

Akademia Muzyczna im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi

Dziedzina: sztuki muzyczne

Dyscyplina artystyczna: wokalistyka

RECENZJA PRACY DOKTORSKIEJ

MGR IZABELI KOPEĆ

Zlecniodawca recenzji:

Wydział Wokalno-Aktorski Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina, pismo Przewodniczącego Rady Dyscypliny Artystycznej UMFC prof. dr hab. Pawła Łukaszewskiego z dnia 24.06.2021 r. informujące o powołaniu mnie na recenzenta przez Radę Wydziału.

Przewód doktorski jest prowadzony na podstawie ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (t. j. Dz. U. z 2017 roku poz. 1789.), Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 stycznia 2018 roku (Dz. U. z 2018 roku poz. 261) w sprawie szczegółowego trybu przeprowadzania czynności w przewodach doktorskich , postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora oraz art. 179 ust 1 i 3 ustawy z dnia 3

lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 30 sierpnia 2018 r. poz. 1669).

Dotyczy:

Uchwały Rady Wydziału Wokalno-Aktorskiego z dnia 13.01.2016 r. w sprawie: przyjęcia tematu i koncepcji pracy doktorskiej, wszczęcia na wniosek Pani mgr Izabeli Kopeć przewodu na stopień doktora sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej wokalistyka, wyznaczenia promotora w osobie dr hab. Krystyny Jaźwińskiej-Dobosz, oraz wyznaczenia recenzentów.

Do nadesłanego mi przez Przewodniczącą Rady Dyscypliny Artystycznej UMFC prof. dr hab. Pawła Łukaszewskiego pisma, informującego o wyznaczeniu mojej osoby na recenzenta pracy doktorskiej mgr Izabeli Kopeć pt. „ TWÓRCZOŚĆ PIEŚNIARSKA LUDOMIRA MICHAŁA ROGOWSKIEGO INSPIRACJE I POSZUKIWANIA ESTETYKI WYKONWCZEJ”, została dołączona następująca dokumentacja:

- 1. Kopia podania mgr Izabeli Kopeć do Dziekana Wydziału Wokalno-Aktorskiego UMFC w Warszawie prof. dr hab. Ryszarda Cieśli o wszczęcie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora sztuk muzycznych,**
- 2. Kwestionariusz osobowy,**
- 3. Życiorys**
- 4. Uwierzytelniona kopia dowodu osobistego**
- 5. Uwierzytelniony odpis dyplomu ukończenia studiów wyższych**
- 6. Propozycja tematu i koncepcja pracy doktorskiej**
- 7. Wykaz prac twórczych i artystycznych oraz opis działalności organizacyjnej i produkcyjnej**
- 8. Dokumentacja działalności artystycznej i twórczej**

9. Praca doktorska oraz dzieło artystyczne.

Podstawowe dane o kandydatce:

Izabela Kopeć urodziła się w _____ W tym mieście ukończyła w latach 1982-1990 Państwową Szkołę Muzyczną I stopnia (gitara klasyczna) i II stopnia (śpiew solowy). W latach 1990- 1997 odbyła studia na Wydziale Wokalnym Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu, w specjalności wokalno-aktorskiej i oratoryjno- kantatowej, w klasie prof. Kazimierza Myrlaka. Studia te ukończyła z oceną bardzo dobrą.

Brała udział w kursach mistrzowskich prof. Ryszarda Karczykowskiego w Radziejowicach, Kazimierza Myrlaka we Wrocławiu, w kursach interpretacyjnych w Dusznikach-Zdroju.

W 1997 r. brała udział w Międzynarodowym Konkursie Wokalnym im. Tomaza Alcaide w Estremoz (Portugalia).

Prowadzi szeroką działalność koncertową zarówno w kraju, jak i za granicą (Austria, Dubaj, Turcja, Sycylia, Szwajcaria, Chorwacja, Wielka Brytania, USA). Brała udział w międzynarodowych festiwalach muzyki kameralnej: „Viva il canto” w Cieszynie (2008 r.), „Amber Baltic” w Międzyzdrojach, „Kręgi sztuki” i „Dekada” w Cieszynie.

Doktorantka dysponuje zróżnicowanym stylistycznie wachlarzem repertuarowym, począwszy od arii operowych, operetkowych, poprzez pieśni, utwory musicalowe, aż po utwory z kręgu muzyki rozrywkowej.

Koncertowała z repertuarem pieśni Astora Piazzoli między innymi w Filharmonii Łódzkiej, Filharmonii Bałtyckiej, Hali Stulecia we Wrocławiu, Filharmonii Krakowskiej oraz Studio Koncertowym Polskiego Radia im. Witolda Lutosławskiego w Warszawie.

Współpracowała z dyrygentami takimi jak: Łukasz Borowicz, Wacław Kunc, Szymon Bywalec, Christophe Voise, Henri Seroka.

Brała udział w prawykonaniu Stabat Mater Christophe'a Voise'a w Bazylice Gdańskiej w ramach Międzynarodowego Koncertu z okazji 25-lecia Pontyfikatu Jana Pawła II (2003 r.) i „Credo” Henri Seroki na Zamku Książąt Pomorskich w Szczecinie (2004 r.).

Doktorantka jest także kompozytorem i producentem muzycznym. Od 2004 r. jest członkiem Związku Artystów Wykonawców STOART, Stowarzyszenia Autorów ZAiKS oraz Związku Producentów Audio-Video ZPAV.

Od 2009 r. jest właścicielem firmy producenckiej Artmus-IK. Nagrała pięć albumów płytowych: „Sycamore Tree” (2006 r.), „Inspiracje” (2007 r.), „Five” (2010 r.), „Piazzolla. Show Me Your Tango” (2012 r.), „Moc Tradycji” (2013 r.)

W 2013 r. była stypendystką Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy.

W latach 2015-2016 była organizatorką spotkań ze sztuką w Centrum Kultury w Wilanowie.

Ocena pracy doktorskiej

Praca doktorska mgr Izabeli Kopeć pod tytułem „ TWÓRCZOŚĆ PIEŚNIARSKA LUDOMIRA MICHAŁA ROGOWSKIEGO INSPIRACJE I POSZUKIWANIA ESTETYKI WYKONWCZEJ” składa się z dzieła artystycznego zarejestrowanego na nośnikach CD „SONGS & FANTASMAGORIES” LUDOMIR MICHAŁ ROGOWSKI (album dwupłytowy) oraz części opisowej.

Dzieło artystyczne wskazane przez Doktorantkę stanowi rejestracja audio 23 kompozycji wokalnie-instrumentalnych Ludomira Michała Rogowskiego. Rejestracji dokonano na dwóch płytach CD. Pierwsza z nich zawiera 18 pieśni skomponowanych w trzech okresach twórczości Ludomira Michała Rogowskiego (polskim, francuskim i chorwackim). Druga płyta zawiera cykl z 1920 r. „Fantasmagories” („Mamidła”) na głos i orkiestrę kameralną.

CD 1:

Pieśni do poezji Natalie Clifford Barney „Deux récitatifs et sérénade” pour la voix Basse”
(„Dwa recytatywy i serenada” na głos niski)

1. „Soir Hanté, récitatif tragique” („Wieczór duchów, recytatyw tragiczny”)
2. „Attendre, récitatif lyrique” („Czekać, recytatyw liryczny”)
3. „Sérénade” („Serenada”)

Pieśni do słów Riny Stulli-Mašery

4. „Uspavanka” („Kołysanka”)
5. „Breziči” („Brzózki”)

Pieśni ze zbioru „Tri pjesme iz stare dubrovačke lirike” („Trzy pieśni ze starej liryki dubrownickiej”)

6. „Što veče da živu” („Po cóż mam dalej żyć”) do wiersza Šiško Menčecicia
7. „Odiljam se” („Odchodzę”) do wiersza Džore Držicia
8. „Sad gre noč” („Już ciemna noc odchodzi”) do wiersza Dinko Ranjiny

Pieśni do wierszy Stanisława Długosza z tomiku „ Przed złotym czasem”

9. „Twego głosu maja dusza czeka”
10. „Przyszły słowa...”
11. „Siedzę, myśląc o Tobie i piszę”
12. „Erotyk” op. 4 do wiersza Adama Asnyka

Cykl pieśni „Cviječe” („Kwiaty”) do wierszy Nadeždy V. Savatijewiç:

13. „Krasuljak” („Stokrotka”)
14. „Jasmin” („Jaśmin”)

15. „Ruže” („Róże”)

„Trois poèmes de Yuan Tseu Ts'ai („Trzy poematy do słów Yuan-Tseu-Ts'ai”)

16. „Les fleurs du saule” („Kwiatuszki i wierzby”)

17. „La mousse” („Mech”)

18. „ Les parfums du soir” („Zapachy wieczoru”)

CD 2:

1. „Berceuse” („Kołysanka”)

2. „Danse de Krichna” („Taniec Kriszny”)

3. „Priere a Ganéça” („Modlitwa do Ganeši”)

4. „Les abeilles de Kâma” („Pszczoły Kamy”)

5. „Invocation” d’Agni” („Wezwanie”)

W nagraniach, poza Doktorantką, udział wzięli:

Ewa Pelwecka – fortepian

Michał Lisiewicz – skrzypce

Łukasz Borowicz – dyrygent

Orkiestra Teatru Wielkiego-Opery Narodowej w Warszawie

Nagrań dokonano w latach 2015-2017 w Studio Koncertowym Polskiego Radia im. Witolda Lutosławskiego w Warszawie oraz w Studio Nagrań Orkiestry Teatru Wielkiego - Opery Narodowej w Warszawie. Album „Song & Fantasmagories” wydany został w 2017 r. przez wydawnictwo DUX.

Dorobek Ludomira Michała Rogowskiego nie został do tej pory w pełni skatalogowany i nie jest znany szerszemu odbiorcy. Doktorantka dotarła do jego rękopisów i wybrała utwory skomponowane na przestrzeni prawie pięćdziesięciu lat.

Pani mgr Izabela Kopeć dysponuje głosem mezzosopranowym o ładnej, ciepłej barwie i naturalnym, szlachetnym brzmieniu. Swobodnie porusza się w tessiturze poszczególnych pieśni, zachowując kontrolę nad głosem i ukazując jego bogactwo kolorystyczne. Naturalnie, bez nadmiernego eksponowania, brzmią w nagranych pieśniach tony piersiowe. Miejscami wyczuwa się pewien niedosyt w brzmieniu wyższego rejestru, gdzie głos traci na chwilę swą miękkość i pełnię brzmienia (np. w pieśni „Siedząc, myśląc o Tobie i piszę”, „Erotyk”, „Krasuljak”, „Jasmin”). Doktorantka śpiewa z kulturą, a wyważona interpretacja oddaje różnorodny charakter nagranych pieśni. Dramaturgię utworów buduje z dbałością o przekazanie tekstu poetyckiego, zwracając przy tym uwagę na właściwą dykcję. W przedstawionych pieśniach słowo i uzupełniająca je muzyka odgrywają istotną rolę, są znaczącym nośnikiem emocji. Wykonawczynie swoją interpretacją dobrze tę rolę podkreśla. Moją uwagę zwróciły pieśni do wierszy Stanisława Długosza z tomiku „Przed złotym czasem” („Twego głosu maja dusza czeka”, „Przyszły słowa...”, „Siedzę, myśląc o Tobie i piszę”), w których Doktorantka, stosując zróżnicowane środki wyrazowe uzyskała efekt ciekawej muzycznej narracji. W pieśniach „Trois poèmes de Yuan Tseu Ts'ai („Trzy poematy do słów chińskiego autora Yuan-Tseu-Ts'ai”), właściwie dobrane środki ekspresji wprowadzają słuchacza w nastrój melancholii, nostalgii, trafnie oddając charakter poezji. Piękny, emanujący spokojem nastrój, buduje Artystka w pieśni „Uspavanka” („Kołysanka”). W utworze „Sérénade” („Serenada”) towarzyszy Artystkom skrzypek Michał Lisiewicz, który wprowadza do utworu elementy muzyki hiszpańskiej, potęgując głębię przekazu. Partia skrzypiec pojawia się także w utworach: „Krasuljak” („Stokrotka”), „Jasmin” („Jaśmin”) oraz „Ruže” („Róże”) wzbogacając ich brzmienie.

Należy podkreślić inspirującą współpracę w prowadzeniu narracji słowno-muzycznej Doktorantki i towarzyszącej Jej znakomitej pianistki Ewy Pelweckiej. Bardzo dobre

porozumienie w odczytywaniu zamysłów interpretacyjnych, w budowaniu napięć dynamicznych i emocji pozwoliło osiągnąć ciekawy, artystyczny efekt.

Zainteresowanie kompozytora mitologią hinduską zaowocowało powstaniem utworu „Fantasmagories” („Mamidła”) na głos i orkiestrę kameralną. W tytułach poszczególnych części, przywołane zostały bóstwa indyjskie: Kriszna, Ganeśa, Kama i Agni. Głos wokalny potraktowany został przez kompozytora czysto brzmieniowo, jako wokalizy oparte na samogłoskach lub sylabach. Doktorantka z powodzeniem realizuje partię wokalną „Fantasmagories”. Dźwięczny głos, w naturalny sposób wtapia się w nastroje poszczególnych części, oddając ich różnorodny charakter.

Śpiewaczce towarzyszy Orkiestra Teatru Wielkiego - Opery Narodowej w Warszawie pod dykcją Łukasza Borowicza.

Do zarejestrowanego na płytach CD dzieła artystycznego dołączona została praca pisemna stanowiąca jego opis. Praca jest poprawna pod względem metodologicznym. Składa się ze wstępu, trzech rozdziałów, wniosków końcowych, zakończenia, aneksu 1, wykazów, bibliografii, summary - krótkiego streszczenia w języku angielskim oraz aneksu 2.

We wstępie Autorka dzieli się osobistymi refleksjami, dotyczącymi wyboru tematu oraz koncepcji pracy, w której przedmiotem rozważań jest twórczość pieśniarska Ludomira Michała Rogowskiego, kształtowanie się jego stylu pieśniarskiego, inspiracje literackie kompozytora. Rozdział I to szczegółowy opis życia i twórczości kompozytora. Warto w tym miejscu zwrócić uwagę na ogrom pracy wykonanej przez Doktorantkę w poszukiwaniu materiałów źródłowych. Na potrzeby pracy nawiązała współpracę m.in. z Ambasadą Republiki Chorwacji oraz Archiwum Państwowym w Dubrowniku, a kwerendy archiwalne, pozwoliły Jej dotrzeć do źródeł dotąd nie wykorzystanych. W rozdziale II Autorka opisuje źródła inspiracji w twórczości kompozytora, analizuje technikę dźwiękową oraz porusza problem estetyki wykonawczej w pieśniach L.M. Rogowskiego. Najbardziej rozbudowany Rozdział III, stanowi obszerną analizę słowno-muzyczną wszystkich 23 utworów składających się na dzieło artystyczne. W zakończeniu Doktorantka formułuje wnioski końcowe, które są potwierdzeniem tezy będącej

przedmiotem rozważań zawartych w temacie. Obszerna bibliografia obejmuje 42 pozycje z omawianej dziedziny.

Reasumując, mogę stwierdzić, iż kształt dzieła oraz warsztat wykonawczy mgr Izabeli Kopeć zasługują na moją pozytywną ocenę. Założony i wyrażony w temacie cel artystyczny Doktorantka udokumentowała w czytelny sposób, wykazując się wiedzą historyczną, teoretyczno-formalną i wykonawczą.

KONKLUZJA

Praca doktorska mgr Izabeli Kopeć, w postaci zapisu fonograficznego pieśni Ludomira Michała Rogowskiego i opisu dzieła artystycznego stanowi dowód szerokiej znajomości tematu i przyczynia się do wzbogacenia wiedzy na temat życia i twórczości, polskiego kompozytora - Ludomira Michała Rogowskiego. Należy podkreślić, iż dzieło to jest niebywale cenne, gdyż jest to pierwszy w historii monograficzny album z muzyką wokально-instrumentalną kompozytora. Praca doktorska mgr Izabeli Kopeć poprzez swój edukacyjny i twórczy charakter wnosi wartościowy wkład w rozwój dyscypliny artystycznej reprezentowanej przez Doktorantkę, jak i całej dziedziny sztuk muzycznych.

Niniejszym stwierdzam, iż Pani Izabela Kopeć zaprezentowała oryginalne rozwiązanie i wykazała się wiedzą teoretyczną oraz umiejętnościami upoważniającymi do prowadzenia samodzielnej pracy naukowej i artystycznej. W ten sposób rozwiązała założone zagadnienie artystyczne i spełniła wymagania ustawowe.

Stawiam wniosek o jej przyjęcie.

dr hab. Anna Dzionek-Kwiatkowska, prof. AM

